

Nie chciał być komandarmem, s. 12

What alien invasion?, p. 4

**Iraq isn't another Vietnam - it's
much worse, p. 2**

Co pokazuje casus Milewicz?, s. 7

Battle (Not) Ready, p. 3

Strzał w dziesiątkę, s. 11

Iraq isn't another Vietnam - it's much worse

Misguided from the start, the war in Iraq is spiralling out of control. Any legitimacy the occupying forces may ever have possessed has been destroyed. With even more damning images likely to find their way into the public realm in the near future, the United States is facing an historic defeat in Iraq. It's a blow to American power more damaging than it suffered in Vietnam, and far larger in its global implications – says John Gray, Professor of European Thought at the London School of Economics in his new book 'Al Qaeda and What it Means to be Modern'.

The inescapable implication of currently available evidence is that the use of torture by US forces was not an aberration, but a practice sanctioned at the highest levels. Undoubtedly there were serious breaches of discipline, and the blank failure to understand that they had done anything wrong displayed by some of the abusers does not speak well for the levels of training of sections of the US military.

Abuse on the scale suggested by the Red Cross report cannot be accounted for by any mere lapse in discipline or the trailer-park mentality of some American recruits. It was inherent in the American approach to the war. American military intervention in Iraq was based on neo-conservative fantasies about US forces being greeted as libera-

tors. In fact, as could be foreseen at the time, it has embroiled these forces in a brutal and hopeless war against the Iraqi people. From being regarded as passive recipients of American goodwill, they are now viewed as virtually subhuman. If, as seems clear, British forces are innocent of anything resembling the

- „The use of torture by US forces was not an aberration, but a practice sanctioned at the highest levels”.
- “Filling the hospitals and mortuaries is not the best way to win hearts and minds”.
- “From the start of the war on terror the Bush administration has flouted or circumvented international law.”
- “The US cannot afford an ongoing war in Iraq, but the price of a quick exit will be high. Whereas Vietnam had little economic significance, Iraq is pivotal in the world economy”. ■

systemic abuse that appears to have been practised by the Americans, one reason is that they do not share these attitudes.

The resistance mounted by the Iraqi insurgents can be compared to the anti-colonial liberation struggles of the 1950s, but the closest parallels with the intractable conflict now under way are found in Chechnya, which remains a zone of anarchy and terror despite the

ruthless deployment of Russian firepower and the systematic use of torture for more than a decade. It was the prospect of an intractable guerrilla conflict that led many soldiers in the Pentagon to express deep reservations regarding the war. When the civilian leadership launched the invasion of Iraq, US forces were plunged into a type of conflict for which they are supremely ill equipped.

In the wake of Vietnam and Somalia, American military doctrine has been based on "force protection" and "shock and awe". In practice, these strategies mean killing anyone who appears to pose any threat to US forces and overcoming the enemy through the use of overwhelming firepower. Effective in the early stages of the war when the enemy was Saddam and his regime, they are deeply counter-productive when, as in Iraq today, the enemy comprises

much of the population. As Douglas Hurd has observed, filling the hospitals and mortuaries is not the best way to win hearts and minds. The effect has been to make the conflict more savage. It is in circumstances such as these that torture becomes routine. In Iraq over the past year, as in Chechnya, and before that in Algeria where the French fought a similar dirty war,

(Continued on page 5)

Battle (Not) Ready

In his book *Battle Ready*, another recent memoirs highly critical of the Iraq campaign, published on May 24, President Bush's former military commander in the Middle East issued a scathing condemnation of American failures in Iraq, called on Donald Rumsfeld, the Defence Secretary, to resign and accused the civilian Pentagon leadership of dereliction and negligence.

Anthony Zinni, a four-star Marine general who retired as the head of US Central Command in 2000, said "everybody in the military knew" that the Bush Administration's plan for postwar Iraq consisted of only half the troops that were needed and that the President's Iraq strategy was "headed over Niagara Falls".

The unsparing disgust with which General Zinni views the Administration's "failure" in Iraq is all the more damaging to Mr Bush because it comes from the military official in charge of Iraqi operations between 1997 and 2000.

Critical of the Iraq operation since before the invasion, he still enjoys a close relationship with many Pentagon senior officers. His verdict suggests that among much of the military top brass, despair with Mr Rumsfeld and his deputy, Paul Wolfowitz, runs deep. (t,m) ■

Wojska wyjdą, ale...

Obecnie w Iraku Wielka Brytania ma około 7 tysięcy żołnierzy i premier Tony Blair zastanawia się nad wysłaniem dodatkowego kontyngentu w sile 3 tysięcy żołnierzy. Oprócz tego, w Iraku znajduje się około 40 tysięcy „prywatnych ochroniarzy” (private security staff). To z reguły byli zawodowi żołnierze, często z sił specjalnych.

Londyński Times, powołując się na źródła w amerykańskim Departamencie Obrony, podaje, że „do końca bieżącego roku liczba takich prywatnych ochroniarzy w Iraku sięgnie 125 tysięcy”.

30 czerwca br. ma nastąpić „przekazanie suwerenności” wybranym przez Amerykanów władzom irackim. Wojska koalicyjne mają, wg obecnych planów, pozostać w Iraku jeszcze co najmniej 2 lata, a do tego zostaną poważnie wzmocnione siłami specjalnymi, nazywanymi „prywatnymi ochroniarzami”, którzy mają tam pozostać jeszcze po wyjściu wojsk mundurowych. (t,m) ■

Czech radar threatens US military

The US has urged the Czech government to block the sale of a mobile radar system to China amid concern about its potential impact on the United States' \$50 billion fleet of stealth aircraft.

The system, known as Vera, is said to be capable of tracking stealth bombers that are invisible to other radar. Traditional radar locates aircraft by bouncing high-frequency radio waves off them. The Czech system builds up a picture by interpreting the disturbances aircraft cause to airwaves.

"The atmosphere is saturated with different waves transmitted for television, radio and telecommunications," said a source connected with the research. "Until this radar, the disturbance caused when an airplane passed through them was too chaotic to disentangle."

The Czech invention has been a cause of friction between America and its east European ally since its existence was revealed more than a decade ago. Several countries, including Saddam Hussein's Iraq, have tried to acquire it while others — including Britain — are thought to be working on their own versions.

ERA Pardubice, the radar's manufacturer, is fighting the American attempt to stop the sale.

"The US is exaggerating the threat to give its industry time to catch up", said a company spokesman. "I hope our government will not cave in". (st,m) ■

What alien invasion?

It's now clear – writes Tim Hames in *The Times* of May 31 – that Britain has not been swamped by Eastern Europeans. They want to work and learn English and are not prone to religious fanaticism

So where are they then, the swath of Slovenians? The hordes of Hungarians have not surfaced either. A month after the enlargement of the European Union — despite prophecies of a plague of aspiring carpenters, plumbers and benefit claimants of biblical proportions — and Britain looks much as it did in April.

Is it possible that the whole saga was a hoax, or, more unimaginable yet, a media exaggeration? In truth, the public has been totally misled about this question.

The Government believes that between 12,000 and 13,000 immigrants from the new EU member states will arrive at our shores every year. The pressure group Migrant Watch disagrees, predicting that the figure will be closer to 40,000. The wildest (and vaguest) number that I could find anywhere in the press suggested that “ten times” the official projection “might” be showing up any moment soon.

If the population of Britain is a shade more than 60 million then, assuming the Home Office is correct, this will be swollen by an extra 0.02 per cent more people; should the Migrant Watch lobby be on the button then it could be 0.07 per cent instead.

There are, nonetheless, three arguments mobilised in horror at this “invasion”.

The first is that these particular visitors represent some sort of “tipping point” after which we will cease to be an Anglo-Saxon nation.

This strikes me as implausible. They are people who want to work and learn English quickly, who dress like us and who are not prone to strange religious fanaticism.

Britain – reminds the English journalist – absorbed 157,000 Poles after 1945 without upsetting the collective appletart.

The second assertion is that “they will breed”. They probably will. They have plainly mastered that technique or else there would be no one in the Czech Republic available to seek employment in this country. Birth rates have, however, been on a steep decline in Eastern Europe for the past few decades. That trend would not only have to be reversed but the newcomers would have to behave like rabbits on Viagra for their activities to make any noticeable difference to the population arithmetic.

The final notion is that they might be “a threat to our way of life”. Some distinctly lurid accounts can still be expected from the usual suspects. The *Daily Mail* will assert that crime has surged because a lout who used to attack little old ladies in Lithuania has relocated to London, while the *Daily Express* will insist that every hospital bed in the land is blocked by Estonians demanding that the NHS copes with their various ailments. It will not be long before, in the spirit of *The Sun*'s famous original headline, we read that “Fred Slav ate my hamster”. The vast majority of this sensationalism will either be grotesque hyperbole or shameless fabrication.

The statistics, according to Tim Hames, do not merit the controversy. They are part of a vile effort to whip up fear and hatred, with success in the European Parliament elections the short-term prize. (t,m) ■

Papal critique on Iraq

The Pope sharply rebuked President George W. Bush on June 4 over his policy in Iraq as some 30,000 people took to the streets of Rome to demonstrate against the presidential visit. On Piazza Vittorio Emanuele, in the south east of the city, demonstrators chanted “Liberate Rome from Bush” and waved American flags daubed with swastikas.

With Mr Bush sitting stern-faced to his right, the Pope said that the president was making his 36-hour visit at a time when there was “great concern” over the instability of the Middle East.

The Pope condemned the abuse of Iraqi prisoners as “deplorable” and emphasised that the situation in Iraq had to be “normalised as quickly as possible”.

The blunt message was the price Mr Bush paid for being seen next to one of the world's greatest moral authorities - and a harsh critic of the Iraq war - only months before the presidential election.

He added: “It is the evident desire of everyone that this situation now be normalised as quickly as possible with the active participation of the international community and, in particular, the United Nations . . . to ensure a speedy return of Iraq's sovereignty in conditions of security for all its people”.

[*Wyrażone przez Ojca Świętego poparcie dla ONZ nie będzie zapewne podobać się wydawanemu w Londynie Dziennikowi Polskiemu, który za odmowę poparcia amerykańskiego ataku na Irak systematycznie opluwa tę organizację (“ONZ nie zdała egzaminu i powinna zostać rozwiązana”) zaś sam skrót interpretuje jako “Organizacja Narodów Załganych”*, por. Monitor 32/2003, str. 6] ■

(Continued from page 2)

anyone could end up a victim of torture.

In subjecting randomly selected Iraqis to abuse, American forces are following a well-trodden path, but the type of torture that has been practised has some distinctive features. Unlike the Russians or the French, who inflicted extremes of physical pain as well, US forces in Iraq appear to be relying mainly on techniques that focus on the application of intense psychological pressure. In order to soften up detainees they have swept up from the streets, they have used disorientation, sensory deprivation and sexual humiliation. These are all forms of abuse that would damage any human being, but leading naked Iraqi males around on dog leads and covering their heads with women's underwear look like techniques designed specifically in order to attack the prisoners' identity and values. The result is that an indelible image of American depravity has been imprinted on the entire Islamic world.

It remains unclear how these techniques came to be used in Abu Ghraib prison. What is evident is that from the start of the war on terror the Bush administration has flouted or circumvented international law on the treatment of detainees. It unilaterally declared members of terrorist organisations to be illegal combatants who are not entitled to the protection of the Geneva Convention. The detainees held at Guantanamo Bay fall into this category, and so apparently did the Taliban and al-Qa'ida suspects who were captured in Afghanistan. Being beyond the reach of international law, they were liable to torture.

In Iraq, the Bush administration evaded international law by a different route. They outsourced security duties at Abu Ghraib and other American detention facilities to private contractors not covered by mili-

tary law and not regulated by the Geneva Convention. In effect, the Bush administration deliberately created a lawless environment in which abuse could be practised with impunity. The torture of Iraqis by US personnel is an application of the Bush administration's strategy in the war on terror.

Tossing aside international law and the norms of civilised behaviour in this way is self-defeating. Not so long ago, the clash of civilisations was just a crass and erroneous theory, but after the recent revelations it is becoming a self-fulfilling prophecy. In toppling Saddam, the Americans destroyed an essentially Western regime, not unlike the Stalinist Soviet Union in its militant secularism. In doing so, they empowered radical Islam as the single most important political force in the country.

The Bush administration's self-defeating approach to terrorism is symptomatic of a dangerous unrealism running right through its thinking. For Paul Wolfowitz, the Deputy Defense Secretary, and other neo-conservatives such as Richard Perle, former Pentagon Chief of advisers, the solution to terrorism was to "modernise" the Middle East. For them, that meant overthrowing many, if not most, of the area's regimes and replacing them with secular liberal democracies. They appear not to have noticed that the region's secular regimes were authoritarian states such as Syria and Iraq. In the Middle East today, as in Algeria in the past, democracy means Islamist rule.

In part, the attack on Iraq was simply another exercise in realpolitik - and a resource war. A key part of the rationale for the invasion was to en-

able the US to withdraw from Saudi Arabia, which had come to be seen as complicit with terror and inherently unstable. If it was to pull out from Saudi Arabia, the US needed another

Bush to Hitler XXI wieku.

Napadł na neutralny kraj, zniszczył go doszczętnie. To niesłychane, aby w epoce cywilizacji tak postępować z narodem irackim i afgańskim.

~Ewa, 2004-06-05 16:17

(Opinia z portalu internetowego Onet.pl)

source of oil. Only Iraq has it in sufficient quantities - hence the drive for regime change. In this Dr Strangelove-like vision, once Saddam had been removed and Iraq remodelled as a Western-style democracy, the oil would start flowing. The war would be self-financing, and the world economy would move smoothly into the sunlit uplands.

Things have not turned out quite like that. Oil prices have risen, not fallen, and they could easily rise further. Partly this is a result of the increasingly desperate security situation in Iraq. The Americans did more than overthrow Saddam's despotic regime; they also destroyed the Iraqi state, with the result that the country is now in a condition of semi-anarchy.

The US cannot afford an ongoing war in Iraq, but the price of a quick exit will be high. Whereas Vietnam had little economic significance, Iraq is pivotal in the world economy. No dominoes fell with the fall of Saigon, but some pretty weighty ones could be shaken as the American tanks rumble out of Baghdad.

John Gray is Professor of European Thought at the LSE. His book 'Al Qaeda and What it Means to be Modern' is published in paperback by Faber & Faber (£7.99) (in,m) ■

CO POKAZUJE CASUS MILEWICZ?

7 maja br. zginął w Iraku wraz z kolegą polski dziennikarz telewizyjny Waldemar Milewicz. Gazeta warszawska Super Express na pierwszej stronie umieściła zbliżone zdjęcie zabitego, co wywołało zbiorowy protest gwiazdorów polskiego dziennikarstwa.

Pod listem protestacyjnym podpisało się kilkudziesięciu dziennikarzy z różnych redakcji. M.in. Wojciech Jagielski z Gazety Wyborczej, Monika Olejnik z Radia Zet, Jacek Żakowski z Polityki, Jarosław Gugała z TV4, Katarzyna Kolenka-Zalewska z TVN 24 oraz Jolanta Pieńkowska i Lena Bretes z TVP.

"Uważamy, że wykorzystywanie przez wszelkie media ludzkiej tragedii w celach marketingowych, promocyjnych czy politycznych jest obrzydliwe i poniżające, niegodne naszego zawodu" - czytamy w liście.

"Nic tak prasy nie ożywia jak trup"
Zdjęcie kolegi dziennikarzy zamieszczone w gazecie to straszna rzecz. A co ze zdjęciami innych zabitych, zmarłych to jest OK bo są mniej znani, tzn. wam nieznanymi. W końcu odczujcie "Dziennikarze" jak czują się inni, rodziny tych zmarłych, których zdjęcia zamieszczacie.
~Maciej, 2004-05-08 21:40

A gdyby to było zdjęcie niedziennikarza
a na przykład 70 letniego Irakijczyka, mającego rodzinę, żonę, kilkanaście synów i córek, kilkadziesiąt wnucząt, rozjechanego przypadkowo przez niewinny amerykański czołg, który to czołg ni z tego ni z owego znalazł się kilkanaście tysięcy km od swoich rodzinnych stron.....
~ze, 2004-05-08 20:15

Również Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich oświadczyło, że uważa opublikowanie przez Super Express zdjęć martwego Waldemara Milewicz

za za oburzające naruszenie zasad etyki dziennikarskiej i norm obyczajowych. Wezwało kolegów do zaprzestania "pogoni za sensacją".

Waldemar Milewicz zginął w zwrotnym momencie swej kariery. Wnikliwi telewidzowie pamiętają jego korespondencje z Jugosławii zaatakowanej w roku 1999 przez USA. Co drugie słowo to było serbskie „ludobójstwo” na pokój miłujących mieszkańców Kosowa (parę lat później Sąd Najwyższy Kosowa z udziałem sędziów międzynarodowych uznał, że żadnego serbskiego „ludobójstwa” w Kosowie nie było).

Hieny apelują, aby ich trupów nie kasać.
Im wolno. Wyjątkowa ohyda moralna.
msml1@op.pl, 2004-05-08 20:15

Tupet Milewicz nie odstępował jeszcze w roku 2001, kiedy to z drugim takim polskim gwiazdorem medialnym Maxem Kolonko z Nowego Jorku przechwalali się publicznie na oczach telewidzów z okazji odbierania nagrody za najlepszego dziennikarza

telewizyjnego, że „jak Amerykanie nie schwytają Osamy bin Ladena (USA zaatakowały wtedy Afgani-

Hipokryzja, Moralność Kalego
Co za hipokryzja. A zabitych Irakijczyków to im wolno pokazywać, bo to nie są znane osobistości. Moralność Kalego.
~Darcia, 2004-05-08 21:37

stan) to my we dwójkę z Maxem polecimy do Afganistanu i złapiemy tego terrorystę".

Ostatnio można było jednak zauważyć w korespondencjach Milewicz coraz mniej takich buńczucznych przechwałek. Pojawiła się głębsza refleksja i próba docierania do faktycznej istoty rzeczy.

W pozornie niezależnych, a faktycznie kontrolowanych przez obce interesy (80 procent polskiej prasy znajduje się w obcych rękach, por. „Kto rządzi mediami w Polsce”, Monitor 30, str. 11) polskich środków masowego przekazu zaistniała przedziwna sytuacja.

Istnieje stosunkowo niewielka grupa dziennikarzy, którzy praktycznie zmonopolizowali rynek i którzy swych odbiorców (podobnie jak polscy politycy swych wyborców) traktują pogardliwie i z góry, choć obiektywnie rzecz biorąc nie mają ku temu najmniejszych podstaw, gdyż dziennikarze (i politycy) rażą brakiem często brakiem wykształcenia, wiedzy i doświadczenia, co w sumie składa się obecnie na żenująco niski poziom polskiego dzienni-

(Continued on page 7)

(Continued from page 6)
karstwa (i polityki).

Przykładowo, dziennikarz telewizji publicz-

JEŚLI POLSKIE I NIEZALEŻNE MEDIA (TE CO WYSTOSOWAŁY TEN KRĄBRNY APEL)

pokazywały drastyczne zdjęcia obywateli innych państw (m.in. szejka Yassina) to było ok. - ale teraz jak się role odwróciły to protest - obłudo, polska obłudo.

~Józek, 2004-05-08 20:11

nej zastanawia się z zaproszonym gościem do studia co trzeba zrobić,

Jak Kuba Bogu tak...

Jakież to brutalne zarabianie pieniędzy? Co to za chory list?

A relacje z Iraku, Somalii, Jugosławii itd. Wokół śmierć, nędza i rozpacz, a reporterzy latają z kamerami wszędzie gdzie mogą, kręcą i pstrykają!!!

I nikt nie pisze, że jakieś okrutne zdjęcie się ukazało, tamta śmierć jest bezimienna, to tylko dobre ujęcie, co?

Najchętniej to włożyliby kamerę do lufy, żeby zobaczyć jak pocisk leci!

Ale jak ginie Pan dziennikarz to już co innego. Nie można pokazać, zaraz wielkie oburzenie- jak to tak.

No i bardzo dobrze, to jest broń obosieczna i właśnie zadziałała.

Super Express zrobił swoją robotę, jakiś inny reporterek zrobił super zdjęcie no i maszyna ruszyła do przodu.

Jak to mówią, jak Kuba Bogu tak Bóg Kubie...

~RoadRush, 2004-05-08 20:30

aby powstrzymać Samoobronę. Nie ważne, że grupowanie to popiera

30% wyborców. On, dziennikarz telewizji publicznej, wie lepiej, a jedna trzecia wyborców to półgłówki.

Obecnie z okazji śmierci Milewicza centralne polskie media szeroko rozwodziły się nad potępie-

niem tego zabójstwa przez Międzynarodową Organizację Dziennikarzy, ale żadne się nawet nie zająknęło, że tak samo organizacja ta protestowała, gdy Amerykanie zbombardowali i zabili dziennikarzy w rozgłośni radiowej w Jugosławii w 1999 r. i radiostacji w Bagdadzie w roku 2003.

W żadnej też polskiej gazecie nie ukazały się autentyczne, nieocenzurowane wypowiedzi czytelników prasy, słuchaczy radiowych i telewizyjnych, którzy mogą swobodnie wypowiadać swe opinie o dziennikarzach już tylko na Internecie.

Cytowane głosy pochodzą z dyskusji na popularnym portalu Onet.pl. (p,m) ■

Ś.P. MILEWICZ "MUSIAŁ ZGINĄĆ"...

Ponieważ już jadąc tam, mówił co będzie pisał. A cóż to takiego powiedział? Że będzie pisał PRAWDĘ. Komu z tamtejszych możności władców zależało na PRAWDZIE? Tak amerykańskich jak i polskich? Nikomu. A więc skazali go na śmierć, a wyrok wykonano. Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie...

~Bolek, 2004-06-05 14:39

Bush wyrzuca zbędny balast...

Wybory coraz bliżej, a do sukcesu w Iraku daleko. Trzeba znaleźć winnych. Wypробowano już wszystkie możliwości. Oczywiście zawinił wywiad. Szef CIA idzie w odstawkę. Jego zastępcą też.

Przedtem propagandyści Busha twierdzili, że to naukowcy iraccy dla zdobycia środków oszukiwali samego Saddama Husejna, że mają broń masowego rażenia i wprowadzili też w błąd wywiad amerykański.

Przyszła też kolej na najbliższego sprzymierzeńca, irackiego emigranta Ahmeda Szalabiego. Brał od CIA ciężkie pieniądze, ale teraz idzie pod topór katowski. „To on wprowadził nas w błąd” – woła Bush. Pieniądze się skończyły, a Szalabiemu teraz grozi deportacja (przedtem, kiedy był potrzebny, nie groziła) do Jordanii, gdzie już zaocznie skazano go za milionowe nadużycia.

Komentatorzy podkreślają, że od samego początku miliony demonstrantów na całym świecie, miały pełną świadomość, co potwierdzają publikowane obecnie liczne materiały (zob. str. 10), że Bush dawno podjął decyzję o ataku, a potem szukał już tylko wygodnego pretekstu.

Wielu podkreśla, że nikt przy zdrowych zmysłach nie może twierdzić, że wierzył w zagrożenie bronią masową zagłady ze strony kraju trzeciego świata, jakim jest Irak. Jeżeli twierdzi tak nadal, to znaczy, że albo kłamie w żywe oczy, albo jest beznadziejnie głupi. W jednym i drugim przypadku nie nadaje się do piastowania nawet najmniejszego stanowiska publicznego. (m) ■

W obcych rękach

Według sporej grupy polityków największym nieszczęściem polskich mediów jest fakt, że prawie wszystkie są w obcych, przeważnie niemieckich rękach, pyta dziennikarz Angory.

„Zgadzam się. Dziwię się, jak polski rząd, chyba premiera Pawlaka, mógł dopuścić do tego, że niemiecki koncern Passauer odkupił od francuskiego Hersanta kilkanaście największych, dawniej polskich, lokalnych gazet.

Jestem przekonany, że za kilka lat te pisma zostaną użyte przez Niemców do przekonania Polaków, że ich roszczenia majątkowe względem nas są słuszne. Dlatego gdy ktoś mnie pyta, co sądzę o Niemcach, to powtarzam słowa króla Priama z Eneidy, który na widok konia trojańskiego powiedział: „Cokolwiek to jest, boję się Greków nawet dar noszących”.

Prof. Bogdan Michalski, specjalista z zakresu prawa prasowego, w rozmowie z łódzkim tygodnikiem Angora (nr 22/2004) Por. „Kto rządzi mediami w Polsce”, Monitor 30/2002, str. 11 (a,m) ■

MONITOR

International Edition

“Wszyscy żyjemy pod tym samym niebem, ale nie każdy z nas widzi ten sam horyzont” (Konrad Adenauer)

Senilna niemoc Polonii brytyjskiej

Nikt nie wie ilu ich jest. Ani polski MSZ, ani władze brytyjskie. Jedni twierdzą, że w ciągu maja, po zniesieniu ograniczeń w podejmowaniu pracy, przybyło z Polski kilkanaście, inni że kilkadziesiąt tysięcy młodych ludzi.

Oblepiony nimi jest Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny (POSK), zbudowany przez emigrację wojenną. Niektórzy zachowują się hałaśliwie wszczytnając burdy z puszką piwa w ręku. I nni stoją oniemiały i głodni bez grosza przy duszy licząc na jakąś pomoc, która z nikąd nie nadchodzi. Tylko czasem ten i ów przechodzeń kupi któremuś z nieszczęśników jakieś jedzenie.

Na stacji autobusowej Victoria, na którą przybywają autobusy z Polski, tłumy młodzieży nie wiedzącej co ze sobą zrobić. Wielu tam po prostu koczuje dzień i noc. I nni znaleźli jakieś kartony i śpią po parkach, razem z londyńskimi „stałymi” bezdomnymi. Korzyść taka, że nocą rozdają tam ciepłą strawę.

Zagubieni przybysze, często bez odpowiedniej znajomości języka, byli przekonani, że w Anglii wystarczy podpisać formularz i już dostaje się pracę. Tak zapewniano ich w Polsce. W Anglii natomiast żadna z polonijnych organizacji, ze Zjednoczeniem Polskim na czele, nie czuła się zobowiązana do zorganizowania wcześniej choćby minimalnej pomocy. Podobnie zresztą jak polskie władze konsularne, dla których taki obowiązek wynika z mocy prawa polskiego.

Ktoś zauważył z goryczą, że działalność organizacji polonijnych w Anglii ogranicza się do organizowania zebrań i dyskusji, z których nic nie wynika. Takie właśnie zebranie zorganizowano dopiero pod koniec maja.

Konsul generalny RP w Londynie dr Tomasz Trafas poinformował, że parę dni wcześniej

We welcome letters and contributions from our readers preferably by email to:
elamco@dsl.pipex.com

Listy i artykuły od naszych czytelników nadsyłane najlepiej pocztą elektroniczną email na ww. adres są zawsze mile widziane.

„skierował pilne pismo w tej sprawie do władz MSZ-u w Polsce. Pismo sugeruje zorganizowanie specjalnej konferencji prasowej dla polskich mediów w celu wydania komunikatu ostrzegawczego do wyjeżdżających w celach zarobkowych do Wielkiej Brytanii, ale na razie nie zareagowali”.

Działacze Zjednoczenia odkryli dopiero teraz, że „Polacy potrzebują akcji informacyjnej, która dotrze do Polski zanim chętni do pracy wyjadą zostawiając dotychczasową pracę i rodziny. Nie można też skupiać się wyłącznie na pomocy tym, którzy tu są chociaż im pomoc i informacja również jest niezbędną. Nie ma mowy o zorganizowaniu pomocy w stylu ‘ochronki’, czy wręcz ‘niańczenia’, tych, którym się nie powiodło, na niezaradność nie ma rady” - uważa Zjednoczenie.

Uradzono, że konieczne jest „wydanie ulotki informującej o sytuacji w Wielkiej Brytanii i jednocześnie ostrzegającej o intensywnej działalności oszustów”, na co – jak uznano – potrzeba 2 tys. funtów, których na razie nie ma.

Tu nawet nie zdzierzył potulny zwykle Dziennik Polski: „Z niepokojem można przyjąć komentarze części obecnych na spotkaniu w POSK-u, którzy mówili, że muszą skonsultować się z władzami organizacji, zwołać kolejne zebrania, zastanowić się. Zastanawianie się w nieskończoność to polska specjalność, a tu trzeba zacząć działać jak najszybciej....”.

Ten komentarz Dziennika Polskiego można zmodyfikować w ten sposób, że zamiast organizowania dętych zebrań o „poparciu przyjęcia Polski do Unii Europejskiej” należało zacząć konkretnie przygotowywać się na ten historyczny moment już wiele miesięcy temu, kiedy było doskonale wiadomo, że z kraju dotkniętym tragicznym 20-procentowym bezrobociem przybędzie do Anglii fala ludzi w poszukiwaniu upragnionej pracy. (m) ■

◆◆ GŁOSY | ODGŁOSY ◆◆ GŁOSY | ODGŁOSY ◆◆ GŁOSY ◆◆ GŁOSY | ODGŁOSY ◆◆ GŁOSY | ODGŁOSY ◆◆ GŁOSY |

Times (London) May 13, 2004

Repercussions of abuse in Iraq

FROM FIELD MARSHAL SIR JOHN STONIER

Sir, When the last coalition soldier has left Iraq, I am sure that the world will heave a sigh of relief. Not, I fear, that he will leave with a pat on the back for a job well done. Instead I am afraid he will be forced to leave by a combination of Iraqi insurgency and disillusioned world opinion.

My concern is for all those soldiers of the involved nations who have genuinely tried to generate goodwill between themselves and the Iraqis, but whose task, set by their political masters, will have proved to be impossible. Their reputation too will have been sorely damaged by the misbehaviour of a few of their fellows (letters, May 12, etc).

When the sand has settled and Iraq has become whatever it will be — not, I am sure, a neat and tidy democracy — I hope that whoever is then the President of the United States and whoever is our Prime Minister will remember that trying to change other peoples' lives by force of arms is a recipe for disaster.

Yours faithfully,
JOHN STANIER
(Chief of the General Staff,
1982-85),
The Old Farmhouse,
Hazeley Bottom,
Hartley Wintney,
Hook, Hampshire RG27 8LU.

* * * *

Times (London) May 14, 2004

Many varieties of the 52 diplomats

FROM SIR BRIAN BARDER

Sir, Fortunately, Lord Mitchell's concern that all British ambassadors are "biscuits with a very similar shape and taste" (letter, May 10; see also letters, May 12) is misplaced.

It would be hard to exaggerate the diversity of the 52 former senior diplomats who signed the letter to the Prime Minister about Middle East policy last month, as 20 minutes' re-

search in Who's Who would confirm. We differ from each other in almost every possible way, including our educational and career backgrounds, places in the social pecking order and personal political views.

Indeed, about the only thing that we have in common is our conviction that the Government's current policies in Iraq and on the Palestine/Israel issue are dangerously flawed and urgently need to be revised.

As for the desirability of appointing businessmen, scientists or politicians as ambassadors instead of professional diplomats, as Lord Mitchell recommends, very few people who have experience of dealing with the many United States ambassadors with a business (and party fundraising) background would agree that they are generally more effective representatives of their country than those who have acquired their diplomatic skills, knowledge and experience the hard way.

Yours sincerely,
BRIAN BARDER,
(HM Diplomatic Service, 1965-94),
20 Victoria Mews, SW18 3PY.
brianlb@ntlworld.com

* * * *

Sunday Times (London) May 16, 2004

Lesson of history ignored

When Hitler invaded the Soviet Union in 1942, the Russian and Ukrainian population, who had suffered much under Stalin, at first greeted the advancing German troops as liberators. Atrocities committed by the SS soon changed that.

Had the Germans treated the local population well, the outcome of the war in that theatre of operations might have been different. Recent atrocities by coalition forces in Iraq are not only wicked. They are utterly stupid and demonstrate an inability to learn the lessons of history.

Frank Tomlin
Billericay, Essex

* * * *

Times (London) June 3, 2004

Criticism of the war in Iraq

Sir, Iain Duncan Smith says (Comment, June 1) that he is "tired of the critics who fail to offer any serious alternative" to the invasion of Iraq.

The alternative was to confront terrorism and al-Qaeda directly, rather than destroy a regime which, no matter how vile, at least was a secular state which kept an iron grip on Islamic extremists and other potential terrorists within its own borders.

Instead Mr Blair, supinely supported by Conservative leaders, preferred to ingratiate himself with an American President strong on warlike bluster but incapable of implementing the only policy — real pressure on Israel — which could have made his country popular in the Muslim world.

President Bush must now be wondering whether he should have heeded the advice he got from France, Germany and Russia with regard to Iraq. Mr Duncan Smith and Michael Howard must secretly regret that they did not warn Mr Blair where his disastrous policy was leading us. It has hugely encouraged terrorism.

And if Saudi Arabia dissolves into chaos, with incalculable effects on the world economy, who will be to blame?

Yours sincerely,
ROY HILL,
50 Brocks Drive, Guildford GU3 3NQ.
roy@rghill.freeserve.co.uk

* * * *■

Pomóż w zdobyciu nowych subskrybentów niezależnego pisma jakim jest Monitor. Przekaż ten numer znajomym lub wyślij go emailiem. W Internecie odległość nie gra roli.

Zajrzyj do Monitora 6, w którym na str. 8-9 podaliśmy informacje o instalacji polskich czcionek i sprytnych sposobach druku Monitora na kilku kartkach papieru... ■

Blair lied even to his own Cabinet

Bush and Blair made secret pact for Iraq war

The May issue of the American magazine *Vanity Fair* includes details of the extraordinary conversation on the path to war with Iraq in. It provides new corroboration of the claims made last month in a book by Bush's former counter-terrorism chief, Richard Clarke, that Bush was 'obsessed' with Iraq as his principal target after 9/11.

According to Sir Christopher Meyer, the former British Ambassador to Washington, who was at the dinner when Blair became the first foreign leader to visit America after 11 September, president George Bush first asked Tony Blair to support the removal of Saddam Hussein from power at a private White House dinner nine days after the terror attacks of 11 September, 2001. However, Blair told Bush he should not get distracted from the war on terror's initial goal - dealing with the Taliban and al-Qaeda in Afghanistan.

Bush, claims Meyer, replied by saying: "I agree with you, Tony. We must deal with this first. But when we have dealt with Afghanistan, we must come back to Iraq". Regime change was already US policy.

Under the circumstances, the implications for Blair may be very explosive. The discussion

implies that, even before the bombing of Afghanistan, Blair already knew that the US intended to attack Saddam next, although he continued to insist in public that "no decisions had been taken" until almost the moment that the invasion began in March 2003. His critics are likely to seize on the report of the two leaders' exchange and demand to know when Blair resolved to provide the backing that Bush sought.

The *Vanity Fair* article will provide further ammunition in the shape of extracts from the private, contemporaneous diary kept by the former International Development Secretary, Clare Short, throughout the months leading up to the war. This reveals how, during the summer of 2002, when Blair and his closest advisers were mounting an intense diplomatic campaign to persuade Bush to agree to seek United Nations support over Iraq, and promising British support for military action in return, Blair apparently concealed his actions from his Cabinet.

For example, on 26 July Short wrote that she had raised her "simmering worry about Iraq" in a meeting with Blair, asking him for a debate on Iraq in the next Cabinet meeting - the last before the summer recess. However, the diary went on, Blair replied that this was un-

necessary because "it would get hyped ... He said nothing [was] decided, and wouldn't be over summer".

In fact, that week Blair's foreign policy adviser, Sir David Manning, was in Washington, meeting both Bush and his National Security Adviser, Condoleezza Rice, in order to press Blair's terms for military support, and Blair himself had written a personal memorandum to the President in which he set them out. *Vanity Fair* quotes a senior American official from Vice-President Dick Cheney's office who says he read the transcript of a telephone call between Blair and Bush a few days later.

'The way it read was that, come what may, Saddam was going to go; they said they were going forward, they were going to take out the regime, and they were doing the right thing. Blair did not need any convincing. There was no, "Come on, Tony, we've got to get you on board". I remember reading it and then thinking, "OK, now I know what we're going to be doing for the next year".'

Before the call, this official says, he had the impression that the probability of invasion was high, but still below 100 per cent. Afterwards, he says, "it was a done deal". (ob,m) ■

A friendly advice from the West

If Poland is to make its voice heard, it must not allow itself to be used as a tool

In foreign policy, Poland is in danger of losing its balance. Coming from such a starting point, it could turn anyone's head to be treated by Washington as a special, privileged partner, a great power at the top table. (After all, even British prime ministers have their heads turned.)

And Poland did need to show France and Germany that the Franco-German couple cannot simply dictate the future shape of the EU. But if Poland, a poor country that can barely form a government, remains the only obstacle to a reasonable compromise on the European constitutional treaty at next month's Brussels summit, that will not be a good start to its EU membership.

Poland also needs to demonstrate beyond any doubt that it wants the whole of the EU to be the privileged interlocutor of the US. It must not allow itself to be used by Washington as a tool to "divide and rule" in Europe.

This will also help it to be taken seriously by its European partners. In relations between countries, stereotypes die hard. The stereotypes of Poland are still quite often negative or, at best, ironically sympathetic (eg, heroic crazy cavalry charging Wehrmacht tanks). Despite all the polite public words, genuine respect for Poles as serious partners in European policy is still in short supply in most of western Europe, perhaps especially in Germany and France.

And the Poles most west Europeans encounter are still most likely to be building workers, cleaning ladies or nannies. They are ambassadors too, and most of them very good ones: hard-working, courteous, enterprising. But there is still some way to go before western European policymakers take the Poles seriously the way they do Italian, Spanish or French colleagues"...

Timothy Garton Ash in Warsaw

The Guardian (London)

May 13, 2004

(g,m) ■

Strzał w dziesiątkę

Amerykańscy żołnierze będą strzelać celniej niż dotychczas. Umożliwi im to nowa broń ładowana „inteligentnymi kulkami” zdolnymi trafić w dziesiątkę nawet z bardzo dużej odległości. Nowy karabin XM25 przydałby się Amerykanom, którzy z trudem tłumią szyckie powstanie w Iraku. Gdy żołnierz wybierze cel, ten niewielki, wyposażony w ekran karabin wysyła promień lasera, który mierzy dystans do ostrzeliwanego obiektu, a cyfrowe czujniki rejestrują pozycję karabinu. Strzelec musi tylko nakierować wirtualną siatkę nitek na cel i nacisnąć spust. Z lufy XM25 nie wylatują zwyczajne kule. Każda z nich wyposażona jest w elektroniczny chip zawierający instrukcje pobrane z komputera stanowiącego część karabinu. Dzięki niemu pocisk „wie”, gdzie powinien znajdować się cel i gdy - dzięki obliczeniom - orientuje się, że go osiągnął, detonuje ładunek wybuchowy znajdujący się w mikroskopijnej główicy. W wyniku wybuchu rozrzucone są małe kawałki metalu, które - według podpułkownika Matthew Clarke'a, szefa programu prac nad XM25 - „będą, z dużą dozą prawdopodobieństwa, wyrządzały krzywdę” każdemu w promieniu trzech metrów.

TAJNA BRON Ten nowoczesny karabin o kryptonimie XM25 raz z wyjątkową precyzją
DAVID H. FREEDMAN
NEWSWEEK 18.04.2004

Tyle wydawany w Polsce przez niemiecki koncern medialny Axel Springer tygodnik Newsweek. Opisany karabin spełnia parametry zakazanej przez prawo międzynarodowe broni używającej tzw. kul dum-dum. Oto co na ten temat podaje encyklopedia I Wojny Światowej:

Dum-Dum Bullet

The 'dum-dum' was a British military bullet developed for use in India - at the Dum-Dum Arsenal - on the North West Frontier in the late 1890s.

The dum-dum comprised a jacketed .303 bullet with the jacket nose open to expose its lead core. The aim was to improve the bullet's effectiveness by increasing its expansion upon impact.

The phrase 'dum-dum' was later taken to include any soft-nosed or hollow pointed bullet. The Hague Convention of 1899 outlawed the use of dum-dum bullets during warfare.

During the First World War the Belgian government faced German charges of having used dum-dum bullets in battle. The Belgians strongly denied the Kaiser's charges.

Konwencja haska z 1899 roku to jedno z podstawowych źródeł współczesnego prawa międzynarodowego. Naruszenie jej postanowień poprzez używanie kul typu dum-dum stanowi zbrodnię wojenną. (n,int,m) ■

60 lat Monte Cassino i D-Day

NIE CHCIAŁ BYĆ KOMANDARMEM

Starszy człowiek malujący ścianę w londyńskim Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym, zbudowanym siłami polskiej emigracji wojennej w latach 60-tych, nagle zszedł z drabiny i stanął na baczność. Usłyszał jak dwoje przechodzących ludzi rozmawiało o generale Andersie. „Dla mnie” – powiedział stary wiarus, jeden ze 140 tysięcy, których generał wyprowadził ze Związku Sowieckiego – „mój dowódca generał Władysław Anders jest najważniejszy, zaraz po Panu Bogu. Nigdy nie dam powiedzieć na niego żadnego złego słowa”.

1 września 1939 roku Władysław Anders, mianowany do stopnia generała jeszcze przez marszałka Piłsudskiego, dowodził grupą wojsk w rejonie Lidzbarka. Po drugim uderzeniu 17 września, tym razem ze wschodu, uznał, że jedyną szansę stanowi przebiecie się na południe odpierając jednocześnie ataki Niemców z zachodu i Armii Czerwonej ze wschodu.

Siły były jednak nierówne. Będąc już blisko granicy węgierskiej został ranny i z grupką przybocznych oficerów dostał się do niewoli rosyjskiej. Stalin doceniał jego talent dowódczy i natychmiast zaoferował mu stanowisko „komandarma” (komandira armii, dowódcy armii), ale Anders wolał pójść do więzienia.

Wielkość generała i jego ogromna popularność wśród żołnierzy budziły niezbyt nawet skrywaną niechęć wśród polskiego establishmentu związanego z polskim rządem na uchodźstwie, nie mówiąc już o mediach komunistycznych w Polsce.

Odmówiono mu stanowiska Naczelnego Wodza po śmierci generała Sikorskiego. Nie podobało się również, że krytycznie ocenił decyzję wywołania Powstania Warszawskiego, choć trafnie przewidział, że będzie to tragedia.

Mógł jednak zawsze liczyć na absolutną lojalność swych szeregowych żołnierzy i ich rodziny, które dzięki

uporowi generała wobec żądań Stalina, mogły wyjść z Rosji razem z wojskiem.

Dziś nie ma już komu go bronić. Jak napisał w tygodniku Przekrój po wizycie w Londynie rektor Uniwersytetu Opolskiego (obecnie również senator) profesor Stanisław Nicieja, „po odejściu wielkich postaci emigracji wojennej w Londynie wypromował się trzeci garnitur”.

Kiedy więc w ubiegłym roku telewizja polska nadała szkalującą audycję, w której niedwuznacznie sugerowano, że generał Anders był zamieszany w śmierć generała Sikorskiego, ani Stowarzyszenie Polskich Kombatantów, ani jakkolwiek inna organizacja emigracji wojennej w Wielkiej Brytanii, nie wystąpiły z protestem przeciwko szarganiu pamięci tego największego Polaka i dowódcy od czasów Józefa Piłsudskiego.

LESZEK MASZNICZ ■

MONITOR is an independent international news monthly published by Elamco Limited, 71 Avalon Road, London W13 0BB. Archive copies in Adobe Acrobat 5.0 PDF format are available free of charge from our website at: www.elamco.strayduck.com

Subscribers receive their copies by email on the day of publication. Archive copies are available a week later. A single copy by subscription is £1 or €1.50 or \$1.50. Please order your subscription in 10-issue intervals (min 20 issues) and make your cheques payable to Elamco Ltd. Remember: Monitor is YOUR paper. It cannot exist without YOUR support.

our email address

elamco@dsl.pipex.com

nasz adres email

MONITOR to niezależny miesięcznik informacyjny poświęcony sprawom międzynarodowym w polskim kontekście i wydawany przez spółkę prawa angielskiego Elamco Ltd, 71 Avalon Road, London W13 0BB. Kopie archiwalne dostępne są bezpłatnie z naszej witryny internetowej pod adresem:

www.elamco.strayduck.com

Prenumeratorki otrzymują swój egzemplarz emailem w dniu publikacji (zwykle w niedzielę), zaś kopie archiwalne umieszczane są na naszej witrynie internetowej tydzień później. Pojedynczy egzemplarz w subskrypcji kosztuje £1 lub €1,50 lub \$1,50. Prosimy składać zamówienia na prenumeratę czekiem wystawionym na Elamco Ltd w odcinkach co 10 numerów (min. 20 numerów). Pamiętaj: Monitor to TWOJE pismo. Bez TWEGO wsparcia istnieć nie będzie.